

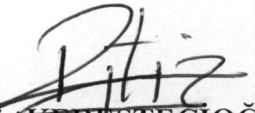
T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı: 6688
Tarih: 13.02.2018

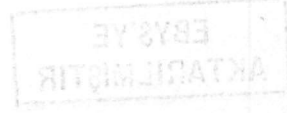
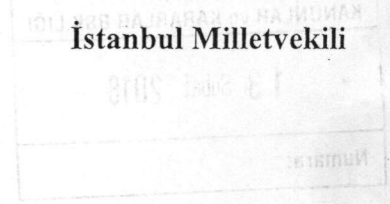
10/2571

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Yasama sorumsuzluğunun amacı ve kapsamının evrensel ve ulusal hukuk bağlamında ne olduğunun açığa çıkartılması, bu bağlamda yargılaması devam eden ve/veya hüküm almış olan milletvekillerinin dava süreçleri ile meclise gelmeye devam eden fezlekelerin yasama sorumsuzluğu açısından araştırılması amacıyla Anayasa'nın 98'inci İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederim.

FİLİZ KERESTECİOĞLU

HDP Grup Başkanvekili
İstanbul Milletvekili

GEREKÇE

Anayasanın 83. maddesinin birinci fıkrası yasama sorumsuzluğunu düzenlemektedir. Buna göre, yasama sorumsuzluğu, parlamento üyelerinin yasama görevlerini yerine getirirken sarf ettikleri sözlerden, açıkladıkları düşüncelerden ve verdikleri oylardan dolayı herhangi bir takibata uğramayacakları anlamına gelmektedir. Buradaki amaç milletvekillerine bir imtiyaz tanımak değil parlamentoyu ve halk iradesini korumak, çoğunluk tarafından kabul görmese bile tüm görüşlerin parlamentoda tartışılabilmesini sağlamaktır. Halk iradesinin meclise tam olarak yansımaları, milletvekillerinin cezai kovuşturma baskısı altında kalmadan, düşüncelerini rahatça açıklayabilmeleri ile ancak mümkün olabilecektir.

Anayasa'ya göre yasama sorumsuzluğu, Meclis çalışmalarını ve bu çalışmalarda savunulan görüşlerin dışarıda tekrarlanmasını kapsar. Tekrar ile kastedilenin, aynı kelime ve ifade biçimlerinin bire bir yinelenmesi olmadığı açıktır. Fikrin özünün yinelenmesi, yani siyasi faaliyet çerçevesinde TBMM'de savunulan bir görüşün tekrarlanması da yasama sorumsuzluğu kapsamındadır.

İktidar partisi AKP, hakkında açılan parti kapatma davası nedeniyle Anayasa Mahkemesi'ne sunduğu savunmada yasama sorumsuzluğunun amacını şöyle açıklamıştır: "Yasama Sorumsuzluğu, milletvekillerinin Meclis çalışmalarındaki oy, söz ve düşünce açıklamalarından mutlak manada sorumsuz tutulmasıdır. Demokrasilerde yasama sorumsuzluğu, milletvekillerinin hiçbir şekilde hukuksal bir engellemeyle karşılaşmaksızın düşündüklerini özgürce ifade etmek için getirilmiş önemli bir güvencedir. Böylece milletvekilleri kendileri ya da mensup oldukları parti bakımından her hangi bir yaptırıma maruz kalmayacakları güvencesiyle yasama faaliyetlerine 'özgür iradeleri' ile katılabileceklerdir."

Fakat bugün karşı karşıya bulunduğumuz durumda, özellikle muhalefet milletvekillerinin, iktidara karşı güvence altına alınmasını sağlamak amacıyla düzenlenen Anayasanın 83. maddesinin birinci fıkrasındaki yasama sorumsuzluğu hükmü askıya alınmıştır.

20 Mayıs 2016'da gerçekleştirilen Anayasa değişikliğiyle, partimize mensup 55 milletvekili hakkında 510 fezlekeden soruşturma yürütülmeye başlanmıştır. Bu fezlekeler hazırlanmadan önce savcılıklar tarafından yasama sorumsuzluğu kapsamında olup olmadıkları ile ilgili hiçbir inceleme yapılmamıştır. Oysaki daha soruşturma aşamasında yasama sorumsuzluğu dikkate alınmalı ve milletvekilinin suçlamaya konu olan ifadesi ile ilgili Meclis içinde ve dışında

gerçekleştirdiği çalışmalarındaki oy, söz ve düşünce açıklamaları araştırılmalıydı. Bu inceleme yapılmadan hazırlanan bu fezlekeler nedeniyle milletvekilleri gözaltına alınarak, tutuklanmışlardır. Suçlamaya konu olan konuşmalarının yasama sorumsuzluğu içerisinde kaldığının ispat külfeti de milletvekilllerine bırakılmıştır. Milletvekillerimizin yargılama faaliyetleri devam ederken mahkemelere sunmuş oldukları yasama sorumsuzluğuna ilişkin Meclis tutanakları, uzman görüşleri ve diğer belgeler de dikkate alınmayarak cezalar verilmiş ve verilmeye devam etmektedir. Yine bu süreçte milletvekillerinin siyasi faaliyetlerinde sarf ettikleri sözler nedeniyle Meclis'e fezlekeler gelmeye devam etmektedir. Böyle bir ortamda milletvekillerinin düşüncelerini özgürce ifade etmesinin imkânı kalmamaktadır.

Yasama sorumsuzluğunun amacı ve kapsamının evrensel ve ulusal hukuk bağlamında ne olduğunun açığa çıkartılması, bu bağlamda yargılaması devam eden ve/veya hüküm almış olan milletvekillerinin dava süreçleri ile meclise gelmeye devam eden fezlekelerin yasama sorumsuzluğu açısından araştırılması amacıyla bir meclis araştırma komisyonu kurulması elzemdir.